

BESLUT

2020-11-02 Dnr: 20/02606

SAKEN

Morgonstudion, SVT1, 2020-06-18, nyhetsinslag om brottsmisstänkta poliser; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot kravet på saklighet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget var ett kort nyhetstelegram och sändes vid fem tillfällen i *Morgonstudion* den aktuella morgonen. Det innehöll en rubrik med texten ”Poliser misstänks för brott – Sköt obeväpnad svart man vid ett ingripande” som visades genomgående i inslaget. Följande sades av programledaren.

Och två poliser misstänks för brott i samband med skjutningen av den svarta mannen [NN] i Atlanta i USA förra veckan under ett ingripande. Den polis som misstänks ha avlossat de dödande skotten mot [NN] riskerar dödsstraff. Han misstänks också för tio andra åtalspunkter i samband med händelsen.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till att det i inslaget påstods att den man som sköts till döds av polisen var obeväpnad. Övervakningskameror har visat att mannen var beväpnad med en elpistol som han hade tagit från polisen och att han riktat denna mot den polis som sköt honom till döds.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

Händelseförloppet som ledde till NN:s död började med att NN somnade i sin bil i drive-in-kön till ett snabbmatsställe och blockerade vägen för andra kunder. Polis kom till platsen och förhörde NN samt testade om han var berusad. NN erkände vid förhöret att han hade druckit.

När poliserna efter förhöret tog tag i NN för att gripa honom och sätta på honom handklovar slog sig NN loss. De två poliserna brottade då ner NN på marken. I tumultet fick NN tag på en av polisernas elchockvapen och började springa från platsen. På bilder från händelsen kan man se hur NN vände sig om i farten och riktade elchockvapnet mot en av poliserna som sprang efter honom. Polisen sköt då flera skott efter NN. Två av dem träffade NN i ryggen och han avled senare på sjukhus.

I TT Nyhetsbyråns korta telegram som kom till redaktionen morgonen den 18 juni 2020 och handlade om åtalet mot de bägge polismännen skrev nyhetsbyrå ingenting om ett vapen, men däremot följande.

Åklagaren [personnamn] säger att [NN] inte uppvisade något aggressivt beteende eller innebar något omedelbart hot för de två poliserna vid tillfället.

I Associated Press telegram samma morgon stod att NN höll en ”stun gun” i handen. Enligt telegrammet stod NN sex meter ifrån poliserna när han sköts. Åklagaren som citerades i telegrammet sa att en ”stun gun” har en räckvidd på cirka fem meter. Den sändande redaktören kontrollerade flera vapensajter för att få klarhet i vad en ”stun gun” var. Enligt sajterna var den ”stun gun” som NN riktade mot polisen i flykten ett vapen som måste hållas mot en person för att fungera som avsett, till skillnad från en elchockpistol eller ”taser”, som kan avfyras och få verkan på avstånd. Avståndet syns också på tv-bilderna från händelsen. Sändande redaktör drog därför slutsatsen att NN var att betrakta som obebäpnad.

NN var inte beväpnad när polisernas ingripande startade och var enligt bilderna från polisernas kroppsburna kameror samarbetsvillig under det 40 minuter långa förhöret som polisen höll med honom. Enligt åklagaren innebar han inget omedelbart hot för poliserna när han dödades. Atlantas borgmästare och andra politiker har enligt brittisk public service i uttalanden konstaterat att det dödliga våldet som polisen använde inte var berättigat i fallet med NN.

Det kan diskuteras huruvida rubriken ”sköt en obebäpnad svart man vid ett ingripande” var för tillspetsad och gick att missförstå. SVT anser dock inte att formuleringen är en sådan brist att inslaget i sin helhet kan anses strida mot kravet på saktighet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (13 § andra stycket i sändningstillståndet).

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att av handlingarna framgår att NN vid skjutningstillfället höll i ett elchockvapen och att han därför får anses ha varit beväpnad. Uppgiften i rubriken om att NN var obeväpnad vid ingripandet innebär därmed att inslaget strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Johannes Wik

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.